

[Bilgrav-Nielsen.]

kollektive trafik, forventer forslagsstillerne, at forslaget om at etablere en jernbanetunnel mellem Helsingør og Helsingborg vil få en meget bred opbakning i folketinget.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender. (Oprettelse af daginstitutionsnævn) [af Ebba Strange m. fl.]. (Lovforslag nr. 54. Fremsat 24/10 75).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Socialministeren (*Eva Gredal*):

Socialistisk folkepartis forslag om, at samtlige kommuner skal oprette et daginstitutionsnævn, der skal udtale sig om alle spørgsmål om daginstitutioner i kommunen, indebærer en meget omfattende overbygning på reglerne i den sociale styrelseslov, som jeg ikke kan gå ind for på nuværende tidspunkt.

Lad mig først gøre opmærksom på, at man næppe i styrelsesloven, der handler om administrationen af hele den sociale lovgivning, bør give regler om et nævn, som isoleret skal beskæftige sig med daginstitutionerne. I givet fald måtte man så samtidig se på spørgsmålet om forbruger- og medarbejderrepræsentation i forbindelse med de øvrige sociale institutioner.

Vi har tidligere her i folketinget drøftet disse spørgsmål, ikke mindst i forbindelse med tingets behandling af bistandsloven, hvor socialudvalget var inde på overvejelser, der skulle sikre forbrugerrepræsentation i almindelighed inden for det sociale område. Der var dengang enighed om, at det måtte være den enkelte kommune som ansvarligt politisk organ, der måtte tage stilling til, hvordan man lokalt skal tilgodese hensynene til forbrugerinteresserne.

Det er også blevet fremhævet i det cirkulære, der er udsendt om bistandslovens almindelige bestemmelser, at en kommune har adgang til at inddrage en bredere kreds af forbrugere i arbejdet ved f. eks. at oprette lokale forbrugerrepræsentationer, som kommunen kan tage med i overvejelserne om de mere principielle og generelle spørgsmål. Ud over hvad der allerede er skrevet i

dette cirkulære, vil der, som nævnt i bemærkningerne til bistandsloven, blive givet vejledende regler om medarbejderråd og forældreindflydelse i den enkelte daginstitution.

Om det forslag om ændring af loven, der er til behandling i dag, må jeg videre sige, at det efter min mening er betænkeligt at indføre en obligatorisk ordning af denne art, ikke mindst når opgaverne er så bredt formuleret, som tilfældet er i forslaget. Jeg mener, der vil være risiko for at sinke en effektiv kommunal administration af daginstitutionsområdet, hvis samtlige spørgsmål, der opstår, skal forelægges for et nævn, inden kommunen kan træffe beslutning.

En meget mere smidig ordning kan man få ved at udnytte de muligheder, der allerede er trukket frem i cirkulæret om bistandslovens almindelige bestemmelser, sådan at den enkelte kommune selv tager stilling til, om nedsættelse af et rådgivende daginstitutionsnævn eller en bredere sammensat forbrugerrepræsentation, der skal dække et større område, vil være den bedste måde at sikre hensynet til de forskellige grupper på.

I bemærkningerne til forslaget kommer forslagsstillerne samtidig med en opfordring om at ændre det nuværende cirkulære nr. 44 af 20. marts 1970 om forældreindflydelse ved daginstitutioner, så forældrerepræsentanter kommer til at udgøre flertallet i bestyrelsen. Hertil kan jeg sige, at spørgsmålet om den fremtidige udformning af disse regler vil blive taget op i de administrative bestemmelser, der, som jeg allerede har været inde på, er under udarbejdelse i tilknytning til bistandslovens institutionsafsnit.

Inge Fischer Møller (S):

I forlængelse af socialministerens bemærkninger skal jeg kort på socialdemokratiets vegne udtale, at vi ikke kan gå ind for det forslag, der er fremsat af socialistisk folkeparti.

I bemærkningerne til det pågældende lovforslag er det nævnt, at forslaget ligger i forlængelse af de intentioner, der ligger i bistandsloven. Det mener vi ikke er korrekt. Vi mener derimod, at det, der er korrekt med hensyn til intentionerne i bistandsloven, er det forhold, som socialministeren nævnte, nemlig kommunalbesty-

[Inge Fischer Møller.]

relsernes adgang til at nedsætte forbrugergrupper.

Personlig kan jeg sige — og det er også den socialdemokratiske folketingsgruppes opfattelse — at vi håber, at kommunalbestyrelserne rundt omkring i det omfang, de finder det fornødent, vil benytte sig af det forslag, og vi mener, at SFs forslag på denne baggrund er helt overflødigt.

Anna Dorith Skriver (V):

Ved lov nr. 224 af 12. juni 1975 om ændring af lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender ophævede man § 7, der handlede om kommunens pligt til at nedsætte et børne- og ungdomsværn. Det var en stor og alvorlig beslutning, men man tog den for at placere det fulde ansvar for kommunens sociale anliggender hos det sociale udvalg.

Hvis man anerkender rigtigheden af dette princip, er det svært at se det fornuftige i SFs forslag om nu at indsætte en ny § 7, der går ud på, at kommunen forpligtes til at oprette et nævn, der skal rådgive og udtale sig om alle daginstitutionernes forhold over for det sociale udvalg. Hvis man vil styrke den direkte forbindelse mellem institutionen og det sociale udvalg, kan et sådant nævn virke som noget af en omvej, og man har vel aldrig oplevet, at tendensen til at indskyde ekstra nævn og kommissioner har forbedret kommunikationen i det kommunale arbejde.

Må jeg som eksempel minde om, at man i mange kommuner har bestræbelser, der går ud på at lægge flere beføjelser ud til de enkelte skoler og skolenævn for derved at markere, at skolekommissionen er et lidt besværligt led mellem disse og det kulturelle udvalg.

Hvis man vil styrke den enkelte institutions indflydelse på egne forhold, og hvis man vil sikre det sociale udvalg god kontakt med og indsigt i dets egne daginstitutioner, må jeg betegne SFs forslag som en dårlig idé.

Heller ikke forslaget om, at daginstitutionsnævnet i givet fald skulle bestå af lige mange medarbejdere og forældrerepræsentanter, kan være et fremskridt. Der kan være behov for at styrke medarbejderindflydelsen mange steder, men i daginstitution-

erne er den i forvejen meget stor. Bestræbelserne må snarere gå ud på at aktivere forældreråd og bestyrelser og ikke det modsatte.

Angående bemærkningernes opfordring til ved ændring af cirkulæret at sikre forældrerepræsentanterne flertal i bestyrelserne vil vi gerne se på det i udvalget. Man må blot huske, at der er intet i nugældende bestemmelser, der hindrer, at de kan have flertallet, og der er jo noget meget tiltalende i, at institutionerne har ret frie hænder til at forme vedtægter, også hvad bestyrelsens sammensætning angår.

Jeg har i denne anledning set på nogle af de vedtægter, der findes rundt omkring i institutionerne, og fundet ganske forskellige ønsker om repræsentation i de enkelte bestyrelser, f. eks. af kommunens lærere eller læger. I én vedtægt er en del af bestyrelsen selvsupplerende blandt børnehavnens mødre, hvad der jo nok kan forekomme en smule kønsdiskriminerende. Men som sagt, det er noget af det, vi gerne vil se på i udvalget.

Jørgen Junior (FP):

Jeg vil være tilbøjelig til at ønske SF til lykke. De må have fået et udmærket trumfkort i den interne kamp om BUPL-folkene med DKP og VS gennem dette forslag. Det er et forsøg på at styrke de presionsgrupper, der allerede findes på dette område, og som har haft i den grad succes i den seneste tid, hvilket man må forbavses over.

Hvis det havde været et forslag, som gav en reel forøget forældreindflydelse og et forældreansvar, så havde vi været anderledes positive, men dette vil dog indebære en fuldstændig omlægning af hele daginstitutionsområdet. Ja, man kan sige det på den måde, at hvis staten overhovedet skal betale for børnehavepladser — og det skal den, så længe der ikke er gennemført en fornuftig skattelovgivning — så kan der måske være tale om, at man kunne indføre en slags bloktilskud, hvorefter familierne, forældrene, var dem, der besluttede, hvorledes disse tilskud skulle bruges.

Den rigtige situation er imidlertid, at man burde komme frem til en privatisering, og det kan vi kun gennemføre den dag, samfundet bliver styret fornuftigt og vi får en

[Jørgen Junier.]

skattelovgivning, som også muliggør, at den personlige frihed kan få bedre kår, end den har for øjeblikket.

Grethe Philip (RV):

Der er noget umiddelbart tiltalende ved, at forbrugere skal have lejlighed til at komme frem med deres ønsker og deres behov og også få lejlighed til at drøfte dem med de folkevalgte og med de embedsmænd, der forvalter et område, som forbrugeren har nær forbindelse til. Jeg mener, at vi også skal følge denne linje på det sociale område, hvad vi jo gør i stor udstrækning. F. eks. har man jo efterhånden på mange plejehjem oprettet særlige råd, hvor beboerne kan få lejlighed til at udtrykke deres ønsker, og vi har også for personalets vedkommende medinddraget det i beslutningerne på de enkelte sociale institutioner af forskellig art.

Vi har jo også set, at i nogle kommuner opererer man allerede med et nævn, der måske i visse henseender minder noget om det, der her foreslås, selv om det kaldes et samarbejdsnævn, hvor der er repræsentanter både for forældre, for personale, for det sociale udvalg og for embedsmændene, og jeg har hørt, at det fungerer udmærket. Men jeg tror, det er afgørende, at det er noget, der oprettes frivilligt dér, hvor der er et ønske om det. Jeg stiller mig meget stærkt tvivlende over for, om det vil komme til at virke på samme måde, hvis man gør det obligatorisk, og jeg kan derfor ikke støtte det forslag, der her er stillet.

Karen Thuroe Hansen (KF):

Med forslaget om oprettelse af daginstitutionsnævn i kommunerne, som socialistisk folkeparti her fremsætter, forekommer det mig, at man nu prøver på at statsdirigere den selvbestemmelsesret, som kommunerne langt om længe har erhvervet sig med hensyn til at styre egne anliggender.

Som bekendt træder bistandsloven i kraft den 1. april 1976, og der arbejdes overalt med at tilrettelægge den nye struktur, så man kan få en gnidningsløs overgang. Derfor synes det irrelevant at fremkomme med ændringer endnu inden lovens ikrafttræden.

Skal jeg komme med en enkelt bemærkning til forslaget, skal det være dette, at jeg

mener, der bør drages en større kreds ind i eventuelle institutionsnævn, hvis det skulle blive indført, f. eks. dagplejemødre eller dagplejeledere.

Det konservative folkeparti kan ikke medvirke til dette forslags gennemførelse.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Kristeligt folkeparti kan ikke medvirke til dette lovforslag om oprettelse af daginstitutionsnævn. Der er kommet mange synspunkter frem under debatten nu, og jeg skal ikke forlænge den. Vi mener, at kommunerne skal have lov til at have deres selvbestemmelsesret her, og der er jo allerede mulighed for at oprette nævn, hvis man ønsker det,

Freddy Madsen (DKP):

Da vort partis ordfører i disse spørgsmål, fru Hanne Reintoft, er forhindret i at være til stede, skal jeg gøre nogle få bemærkninger om det her fremsatte lovforslag.

Vort parti har ved behandlingen af bistandsloven lagt overordenlig vægt på blot de mest beskedne anstrøg af demokrati for den sociale bruger. Dette er i uendelig ringe grad tilgodeset. Det er derfor med tilfredshed, vi i cirkulærerne til bistandsloven har set, at bestemmelserne om forbrugernævn omkring de sociale forvaltninger udbygges.

Det er dog diskutabelt, at det helt skal være den enkelte kommunalbestyrelse, der bestemmer, om et sådant skal forefindes, da man kan frygte, at netop de kommuner, hvor der er behov for folkelig kontrol med og indsigt i den sociale forvaltning, vil undgå dette. Vi er derfor ganske enige med SF i, at det vil være korrekt at lovfæste disse bestemmelser. Vi så dog gerne, at dette kom til at gælde den folkelige indsigt i hele den sociale administration. Pensionisterne har også et stort behov for denne udvidede demokratiske kontrolform.

Vi vil altså gerne støtte forslaget om daginstitutionsnævn, men håber, at vi i udvalget kan få en grundig drøftelse af de andre sociale områder.

Jes Schmidt (CD):

Jeg skal ganske kort meddele, at vi ikke kan medvirke til dette lovforslags gennemførelse. Vi mener, at der er frihed og mulighed nok ude i kommunerne til inden for

[Jes Schmidt.]

børnehavearbejdet at etablere et nært forhold mellem forældre kredsene og børnehaver og institutioner.

Steen Folke (VS):

Venstresocialisterne er grundlæggende positive over for SFs forslag om oprettelse af daginstitutionsnævn. Vi mener, at det vil have en gunstig virkning på daginstitutionsområdet, at man tilstræber øget indflydelse til medarbejdere og forældre.

Nu er det jo sådan efter forslaget, at disse daginstitutionsnævn kun skal have lov til at afgive udtalelser og stille forslag, og derfor kan man selvfølgelig diskutere, hvor stor den reelle indflydelse i sådan nogle daginstitutionsnævn vil være. Magten vil naturligvis stadig ligge i de sociale udvalg under kommunalbestyrelserne og i kommunalbestyrelserne som helhed, rent bortset fra at man kan sige, at selv efter bistsandslovens ikrafttræden den 1. april næste år ligger en meget væsentlig del af den reelle magt også på dette område i realiteten hos staten. Det har jo vist sig i sagen om nedskæringen af daginstitutionerne, at staten har spillet en meget aktiv og væsentlig rolle bl. a. personificeret i socialministeren i retning af at påtvinge kommunerne, at de skulle fastholde de nedskæringer, der er vedtaget herinde, helt uanset de konsekvenser af disse nedskæringer, som efterhånden er klarlagt. Man kan altså sige, at det kommunale selvstyre i nogen grad er en illusion.

Men altså uanset i hvilken grad den egentlige magt ligger hos kommunerne henholdsvis hos staten, så er det klart, at magten i hvert fald ikke kommer til at ligge i sådanne rådgivende daginstitutionsnævn. Alligevel mener vi, at disse nævn kan få en vis positiv indflydelse på udviklingen på daginstitutionsområdet.

Det har jo vist sig i den kamp, der er foregået imod nedskæringerne på dette område, at forældre og medarbejdere ved daginstitutionerne i meget vidt omfang har arbejdet sammen, har deltaget i og bidraget til en meget omfattende mobilisering som et udtryk for den modstand, der er imod disse nedskæringer. Men der er jo det karakteristiske, at denne mobilisering har skabt sine egne organer, sine egne organisationer. Der er nedsat aktionskomiteer, strejkeudvalg.

Det er oprettet organisationer som Forældrenes Børnekamp og mange andre som et organisatorisk udtryk for den kamp, der føres imod nedskæringerne.

Man kan måske være en lille smule betænkelig ved oprettelsen af en sådan formaliseret parlamentarisk struktur, om jeg så må sige, som der ligger i oprettelsen af disse daginstitutionsnævn. Det kan måske i visse tilfælde fungere som en hæmsko for den selvstændige mobilisering og den selvstændige organisering, som efter vores opfattelse helt klart er det, der er drivkraften i en mere omfattende kamp imod f. eks. de nedskæringer på daginstitutionsområdet, som vi ser for øjeblikket. Men jeg understreger, at det kun er en betænkelighed, som alligevel ikke vejer så tungt at vi ikke tror, at det i de fleste tilfælde vil have en positiv virkning at oprette daginstitutionsnævn af den type, som SF foreslår det.

VS er altså positiv over for forslaget.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Ebba Strange*) (SF):

Min tak for modtagelsen af dette lovforslag kan jo begrænses til at omfatte DKP og VS, og det vil jeg så gøre.

Så vil jeg i øvrigt knytte nogle kommentarer til det, der er blevet sagt, dels af socialministeren, dels fra de forskellige partiers side. Jeg vil godt i de kommentarer, jeg knytter til de forskellige bemærkninger, flette den tak ind, som ligger til VS og DKP, fordi nogle af de synspunkter, som de to ordførere har givet udtryk for, i nogen grad er det, der ligger bag SFs tanke med at fremsætte dette forslag.

Da forslaget blev fremsat, var det cirkulære, som socialministeren omtaler, og som jeg selv er meget positivt stemt over for, som netop meget stærkt fastslår kommunernes ret til og indeholder en opfordring til kommunerne om at oprette forbrugernævn eller brugernævn i de enkelte kommuner, ikke undendt. Jeg kendte det ikke på det tidspunkt. Jeg synes selv, der ligger mange muligheder i det, og jeg er glad for, at det er kommet, og håber, at kommunerne vil udnytte det til den yderste grænse.

Derved får jeg også knyttet en kommentar til det, hr. Freddy Madsen sagde om, at man fra DKPs side ønskede en mere omfattende forbrugerindflydelse, at man øn-

[Ebba Strange.]

skede forbrugerorganer som det, der her er foreslået, også på andre områder. Hr. Freddy Madsen nævnte bl. a. de ældre, pensionisterne. Jeg er helt enig med DKP i det synspunkt, og det her skulle også kun være et skridt på vejen.

Når vi alligevel har opretholdt forslaget, som altså var fremsat, inden cirkulæret kom, og når jeg alligevel i dag vil fastholde, at jeg mener intentionerne i det er rigtige, så er det ud fra den erfaring, vi har, og da kan jeg også ligesom hr. Steen Folke henvise til de sidste tiders begivenheder omkring nedskæringerne. Det er min erfaring, at i de kommuner, der har det bedst udbyggede daginstitutionssystem — det gælder f. eks. Århus kommune, og det gælder en del af Københavns omegnskommuner — dér har man et organ, der i sin opbygning minder meget om det, SF her har foreslået. Det er karakteristisk, at der fra dette organs side, det vil sige samlet fra forældre og pædagoger, har været meget stærke bevægelser for at modvirke de nedskæringer, der er foretaget fra statens side. Jeg er helt enig med hr. Steen Folke i, at den stærkeste bevægelse har været de spontant opståede bevægelser, men dér er det min helt bestemte erfaring og opfattelse, at netop de her nævn, der er valgt direkte blandt brugerne og medarbejderne, er lettere påvirkelige af de spontant opståede bevægelser end en kommunalbestyrelse, for slet ikke at tale om et folketing, der tilsyneladende ikke lader sig rokke af spontant opståede bevægelser.

Derfor mener jeg, at det er et organ, som burde være i alle kommuner. Det er netop ud fra min viden om, at det findes i mange af vore på dette område mest fremskridtsvenlige kommuner, at vi har fremsat forslaget om at pålægge også landets øvrige kommuner at oprette et sådant organ.

Så er det fra flere sider blevet sagt, at det er et indgreb i den kommunale selvstyret. Det er det måske nok, men dér er vi fra SF's side ligesom fra DKP's side af den indstilling, at når det drejer sig om situationer, hvor vi mener, at det er til gavn for specielt brugerne, så må det også være statens rolle at gå ind og pålægge kommunerne nogle bestemte aktiviteter, og det har vi altså villet gøre med dette.

Nu har det altså ikke fået nogen særlig

positiv modtagelse, men det er dog blevet sagt, at man i udvalget gerne vil se på det, og det håber jeg så man vil tage alvorligt, og at vi kan få en drøftelse af det dér.

Jeg skal slutte med i hvert fald at takke for den positive modtagelse fra nogle sider, som det afsnit i bemærkningerne til lovforslaget, der handler om at styrke forældrerepræsentationen ved de enkelte institutioner, har fået.

Hr. Jørgen Junior var inde på det dér med at styrke forældreindflydelsen, og dér vil jeg sige, at det vil vi også gerne være med til. Hvor langt den skal gå, ved jeg ikke, det kan vi jo så diskutere i udvalget. I øvrigt er det altså socialministeriets opgave at udsende cirkulære, men derfor kan vi måske godt give socialministeren nogle gode råd i den retning. Socialministeren fortalte os jo, at det vejledende cirkulære med hensyn til forældre- og pædagogindflydelse i institutionerne var på trapperne i forbindelse med bistandsloven, og det håber jeg så vi kan få en saglig drøftelse af, når forslaget kommer i udvalg.

Inge Fischer Møller (S):

Det skal være et par korte bemærkninger til fru Ebba Stranges orientering. Det er vist ikke helt korrekt, at de bemærkninger, der er fremhævet heroppefra fra socialministerens side og fra min side, om forbrugerrepræsentation, ikke var kendt, dengang SF's forslag blev fremsat. Allerede da socialudvalget afgav betænkning i maj måned 1974, er det meget klart formuleret fra socialdemokratiets side, og cirkulæret om bistandslovens almindelige bestemmelser er dateret den 15. august 1975 og kommet til folketingets medlemmers kendskab godt og vel 14 dage efter. Men lad det ligge.

Af hensyn til et meget seriøst udvalgsarbejde var det måske en god idé, at fru Ebba Strange satte sig ind i indholdet af disse to ting, før vi diskuterer sagen videre.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ebba Strange) (SF):

Jeg er fuldstændig enig med fru Inge Fischer Møller om, at vi har haft en grundig drøftelse, og at der også i betænkningen står en hel del om forbrugerindflydelse. Jeg er helt enig med hende i disse ting, og jeg

[Ehha Strange.]

tror ikke, vi er fundamentalt uenige i selve spørgsmålet om forbrugerindflydelse.

Når jeg sagde, at cirkulæret ikke var kendt, så er det muligt, jeg ikke husker datoerne, men jeg mener ikke, jeg har fået det i hænde, inden jeg har udarbejdet dette lovforslag. Derfor kan der godt være en overlapning af datoer til den ene og til den anden side. En ting er, hvornår et cirkulære er dateret, en anden ting er, hvornår jeg får det i hænde. En ting er, hvornår jeg indleverer et lovforslag til folketingets sekretariat, en anden ting er, hvornår det bliver fremsat. Der er altså nogle datooverlapninger dér, som jeg ikke synes at vi behøver at skændes om.

Jeg vil bare lige tilføje, at dette her naturligvis også går videre, og at jeg nok havde fremsat det alligevel, fordi det er et organ, der skal sikre både forbrugere og medarbejdere indflydelse, ikke kun forbrugere.

Poul Dam (SF):

Fru Inge Fischer Møller henviste til nogle socialdemokratiske intentioner, der var nedfældet i en betænkning. Man må have os undskyldt. Socialdemokratiske intentioner har vi været ude for mange af — de bliver ikke alle til virkelighed.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. [af Knud Jespersen m. fl.].

(Lovforslag nr. 47. Fremsat 22/10 75).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Det lovforslag, som kommunisterne har

fremsat, tager sigte på at standse udstedelsen af de såkaldte konvertible obligationer. Det drejer sig om obligationslån, som udbydes af aktieselskaber. Ejerne af disse obligationer får deres penge forrentet, og desuden får de adgang til på et senere tidspunkt at ombytte deres obligationer med aktier i det selskab, som har udstedt obligationerne.

Ved ombytningen giver de hidtidige långivere afkald på en renteindtægt og får i stedet udbytte af deres aktier. Skattepligtige personer må betale indkomstskat både af renteindtægt og af aktieudbytte. For aktieselskabet er der derimod en skattemæssig fordel ved at optage lån i stedet for at udstede aktier. Renteudgifter i forbindelse med obligationslån kan ligesom andre renteudgifter fradrages ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst. Det kan udbyttet til aktionærerne derimod ikke. Derfor kan selskabet spare selskabsskat ved at udstede konvertible obligationer, men kun indtil obligationen ombyttes med aktier.

Det er denne besparelse i selskabsskat, som forslagsstillerne søger at bremse ved at foreslå, at renteudgifter i forbindelse med konvertible obligationslån ikke skal kunne fratrækkes ved opgørelsen af aktieselskabets skattepligtige indkomst. Derved bliver selskabet beskattet af den del af indkomsten, der anvendes til betaling af obligationsrenterne.

Hvor obligationerne er udformet på den måde, at obligationsejeren efter en årrække, f. eks. 5 år, kan vælge, om han vil kræve obligationen indløst til pari eller have aktier i stedet, har selskabet samme forpligtelser som enhver anden kreditor, og det kan være vanskeligt i disse tilfælde at begrunde, at selskabet ikke skulle have fradragsret for renterne.

Efter min opfattelse er det i øvrigt yderst tvivlsomt, om forslaget i givet fald ville virke efter sin hensigt. Der skal ikke megen fantasi til at forestille sig, at selskaberne vil gå over til at udstede to sæt dokumenter, nemlig dels en almindelig obligation, dels et dokument, der giver obligationskøberen ret til senere at tegne aktier i selskabet. Disse to rettigheder kan eventuelt omsættes hver for sig, og i så fald er det nok tvivlsomt, om man kan nægte aktieselskaberne ret til at